

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 22.03.2021, klo 15:45 - 16:30

Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali/sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 4 **Valtuustokysely koskien jatko-opintoihin myönnettyjen apurahojen vaikututa asiakasmaksuihin - Sinikka Torkkola**
- § 5 **Valtuustokysely koskien alueiden eriytymistä eli segregatiota - Veikko Vallin**
- § 6 **Valtuustokysely koskien korona-rokotusten ajanvarausta - Leena Kostiainen**
- § 7 **Valtuustokysely koskien Näsijärven vesitäyttöä - Erkki Axen, Lassi Kaleva ja Aarne Raevaara**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Ikonen Anna-Kaisa, puheenjohtaja
Dundar-Järvinen Aila, 1. varapuheenjohtaja
Suomela Iiris, 2. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko, 3. varapuheenjohtaja
Ahonen Reeta
Aleksovski Atanas
Alppi Ulla-Leena
Axen Erkki
Backman Henri
Elovaara Tiina, saapui 16:18
Friman Väinö
Haapa-aho Olga
Höyssä Matti
Ivanoff Antti
Jussila Anne-Mari
Jättilä Aleks
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi
Kanerva Esa
Kiili Kalle
Kostiainen Leena
Kummola Kalervo
Liimola Anne
Luoto Heikki
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Löfberg Peter
Markkanen Jouni
Minkkinen Minna
Oksanen Lasse
Ollila Riitta
Ovaska Jouni
Porttikivi Ilkka
Puisto Sakari
Raevaara Arne
Rajala Petri
Rauhala Leena
Rincón Salazar Natalia
Rokosa Inna
Salmi Pekka
Sasi Ilkka
Schafeitel Yrjö
Siuro Petri
Stenhäll Jaakko
Suoniemi Juhana
Taina Anneli
Tanus Sari

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tapio Noora
Torkkola Sinikka
Tulonen Irja
Vallin Veikko
Vikman Sofia
Wigelius Ari
Kamppuri Eija, varajäsen
Kuortti Jussi, varajäsen
Nordström Pia, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Aarnio Jouko, kaupunginlakimies
Asplund Kirsi-Maarit, kaupunginhallituksen jäsen
Kyötilä-Vettenranta Tiina, hallintolakimies
Rajamäki Aila, viestintäjohtaja
Ruonala Heidi, lakimies
Vehmaanperä Karoliina, hallintosihteeri
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja

Poissa

Alatalo Mikko
Gustafsson Jukka
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartin
Helimo Matti
Kajan Maija
Karjalainen Miisa
Kivistö Anneli
Marin Sanna
Mustakallio Jaakko
Parviainen Olli-Poika
Sirniö Ilpo
Tynkkynen Oras
Viitanen Pia

Allekirjoitukset

Anna-Kaisa Ikonen
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 4

Valtuustokysely koskien jatko-opintoihin myönnettyjen apurahojen vaikututa asiakasmaksuihin - Sinikka Torkkola

TRE:2043/02.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Katri Mantere, Mari Kallinen

Valmistelijan yhteystiedot

Asiakaspalvelupäällikkö Katri Mantere, puh. 0408492107,
varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus, puh. 0505237386, palveluesimies
Mari Kallinen, puh. 0417302282 ja talouspäällikkö Paula Hakanen, puh.
0408016943, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Sinikka Torkkolan valtuustokysely:

Korkein hallinto-oikeus on tehnyt marraskuussa 2020 päätöksen, jonka mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksun suuruutta määriteltäessä maksukykyyn vaikuttavina tuloina ei oteta huomioon tohtorin tutkinnon suorittamiseen myönnettyjä apurahoja. Päätöslyhennelmässä (KHO 6.11.2020/4195) todetaan:

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen 29 §:n mukaan asetusta sovellettaessa maksukykyyn vaikuttavina tuloina ei oteta huomioon muun ohella opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että asetuksen sanamuotoa oli tulkittava siten, että tällaisena apurahana oli pidettävä myös jatko-opintoja, kuten tohtorin tutkinnon suorittamiseen liittyvää väitöskirjatyöskentelyä, varten saatua apurahaa.

Myös varhaiskasvatuslaissa määrätään, ettei varhaiskasvatuksen maksun perusteena oleviin tuloina oteta huomioon opintojen johdosta suoritettavia apurahoja.

Kysyn:

1. Miten Tampereen kaupunki on määrätessään sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja ottanut huomioon korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen, jonka mukaan opintoihin myönnettyjä apurahoja ei oteta huomioon asiakkaan maksukykyyn määrittelyssä?
2. Oikaiseeko kaupunki väärin perustein määrättyt asiakasmaksut takautuvasti ja palauttaa liikaa perityt maksusuodet asiakkaille?
3. Miten kaupunki aikoo tiedottaa muutoksesta asiakkaille?

Apulaispormestari Johanna Loukaskorven vastaus Sinikka

Torkkolan valtuustokyselyyn:

Asiakasmaksujen määrittäminen varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja määrittää Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016). Lain §11 säätelee maksun määräämisen perustana olevat tulot. Pykälässä mainitaan, että tuloina ei oteta huomioon opiskelun johdosta saatuja apurahoja.

Korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätös ei muuta varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen käytäntöä, jota varhaiskasvatuksen osalta on tullut noudattaa 1.3.2017 varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain §11 perusteella.

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista §12 mukaan, viranomaisen on oikaistava väärin määritelty asiakasmaksu. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen saapumisesta. Virheellinen päätös voidaan korjata myös itseoikaisuna.

Asiakasmaksujen määrittäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen osalta Asiakasmaksutiimi noudattaa toiminnassaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Asiakasmaksuasetuksen (912/1992) 29 §:ssä säädetään niistä tuloista, joita ei oteta huomioon määritettäessä maksukykyä kotona annettavassa palvelussa. Säännöksen 1 momentin perusteella tuloihin, joita ei oteta huomioon, luetaan mukaan opintojen johdosta suoritettavat apurahat ja muut vastaavat avustukset. Korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätös ei tuo muutosta nykyiseen käytäntöön. Tarvetta tiedottamiselle tai takautuvalle asiakasmaksujen palauttamiselle ei ole tunnistettu.

Mahdollinen virheellinen asiakasmaksupäätös voidaan korjata hallintolain 8 luvun säännösten nojalla, asianomainen voi vaatia oikaisua oikaisuvaatimusaikana tai tehdä perintälain 9 §:n mukaisen perustevalituksen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 5

Valtuustokysely koskien alueiden eriytymistä eli segregaatiota - Veikko Vallin

TRE:1970/10.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Ahlgrén-Holappa, Kaisu Kammonen

Valmistelijan yhteystiedot

Tietopalvelupäällikkö Ahlgrén-Holappa Johanna, puh. 044 431 4159,
erityisasiantuntija Kaisu Kammonen, puh. 050 571 2950, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Veikko Vallinin valtuustokysely:

Asuinalueiden eriytyminen eli segregaatio on Tampereen kaupungin Segregaation ennaltaehkäisyn työkalupakin mukaan vahvistunut myös Suomen suurissa kaupungeissa. Työkalupakin mukaan sen tärkeimpiä taustatekijöitä ovat tuloerojen kasvu ja maahanmuutto.

Helsingin kaupunki on julkaissut tilastoja sekä ennusteita kaupungin väestökehityksestä, joissa tarkastellaan demografisia muutoksia ja väestön koostumusta asuinalueittain. Raporteissa on tarkasteltu esimerkiksi muuttoliikettä äidinkielen ja kansalaisuuden perusteella. Tampereen kaupungiltakin löytyy asiasta tilastoja, mutta aluekohtaiset tiedot eri kieliryhmistä olisi syytä selvittää.

Myös Tampereen asukkailla on oikeus tietää mihin suuntaan heidän asuinalueensa ja naapurustonsa on kehittymässä. Näin he voivat tehdä tosiasioiden perustuvia päätöksiä oman ja perheensä asuinympäristön ja palvelujen suhteen. Vieraskielisen väestön suhteellisen %-osuuden perusteella tehdyn kaupungin tilaston kärjessä on kymmenen kaupunginosaa: Härmälä, Hallila, Kaukajärvi, Tesomajärvi, Tohloppi, Lintulampi, Lukonmäki, Multisilta, Turtola ja Hervanta.

Tilanne segregaation, jengiytymisen ja koulujen levottomuuksien suhteen ei ole Suomessa vielä yhtä huono kuin naapurimaamme Ruotsin monissa kaupungeissa. Tilanne Tampereella ei myöskään ole vielä niin huono, kuin Etelä-Suomen suuremmissa kaupungeissa. Tästä huolimatta suunta on selvä, kun tarkastelemme asiaa rehellisesti. Siksi on tärkeä pysyä tilanteen tasalla ja pyrkiä reagoimaan kielteisiin ilmiöihin hyvissä ajoin ja mielellään ennakoon. Asukkaiden kansalaisuuksien ja kieliryhmien kautta voi osaltaan päätellä millä tasolla eri alueiden eriytyminen on ja mihin suuntaan se mahdollisesti on kehittymässä.

Yllä mainitun perusteella kysyn:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

1. Mitkä ovat vieraskielisten %-osuuden kautta tarkasteltuna Tampereen suurimpien kaupunginosien (Härmälä, Hallila, Kaukajärvi, Tesomajärvi, Tohloppi, Lintulampi, Lukonmäki, Multisilta, Turtola ja Hervanta) viisi puhutuinta vierasta kieltä?
2. Minkälaisia muutoksia yllä mainituissa kaupunginosissa on tapahtunut viiden eniten puhutun vieraan kielen osalta kymmenen vuoden aikana (2011-2020)?

Apulaispormestari Jaakko Stenhällin vastaus Veikko Vallinin valtuustokyselyyn:

1. Mitkä ovat vieraskielisten %-osuuden kautta tarkasteltuna Tampereen suurimpien kaupunginosien (Härmälä, Hallila, Kaukajärvi, Tesomajärvi, Tohloppi, Lintulampi, Lukonmäki, Multisilta, Turtola ja Hervanta) viisi puhutuinta vierasta kieltä?

Tampereen kaupunki seuraa vieraskielisten puhujien osuuksia julkisissa tietolähteissään, joihin löytyy linkit kaupungin sivuilta tämän vastauksen lopusta. Yksittäisistä kielten puhujista alueittain Tilastokeskus ei toimita tietoja tietosuojasyistä, mutta tietoja on saatavissa Digi- ja väestötietovirastolta Facta-järjestelmään kaupungin sisäisessä toiminnassa hyödynnettäväksi. Pienten puhujamäärien takia tiedot eivät ole alueittain kokonaisuudessaan julkistettavissa ilman henkilötietosuojan vaarantumista.

Kokonaismäärät vieraskielisten määrästä aluettain näkyvät linkin takaa taulukosta. Kysytyjen alueiden prosentiosuuksista voidaan todeta, että vieraskielisten määrä vaihtelee Hervannan 21,67 prosentista Härmälän 9,7 prosenttiin vuoden 2019 lopussa.

Kielijakauman tilannetta voidaan kuitenkin havainnollistaa esimerkein. Suurimmat vieraskielisten osuudet löytyvät Hervannasta, jossa suurimman yksittäisen vieraan kielen (venäjä) puhujia on 3,0 prosenttiyksikköä 21,67 prosenttiyksiköstä vieraskielisistä, Turtolasta (puhutuin vieras kieli dari et al* 4,1 prosenttiyksikköä 14,89 prosenttiyksiköstä) ja Multisillasta (puhutuin vieras kieli 2,0 venäjä prosenttiyksikön osuudella 13,89 prosenttiyksiköstä). Muilla kysytyillä alueilla (Härmälä, Hallila, Kaukajärvi, Tohloppi, Lintulampi, Lukonmäki, Tesomajärvi) suurimman vieraan kielen puhujien määrä vaihtelee Tesomajärven 3,5 prosentista Hallilan 1,7 prosenttiin.

Puhutuimmat kielet vaihtelevat alueittain, mutta noudattavat keskimäärin kaupungin yleistä jakaumaa joka löytyy kaupungin sivuilta. Osalla kielistä (esimerkiksi dari) ei omaa kielikoodia rekistereissä ole, joka tilastointia haastaa. Esimerkkinä voidaan kuitenkin todeta, että vieraiden kielten puhuminen on hyvin hajaantunutta kaikilla alueilla – hyvänä esimerkkinä Hervanta, jossa viisi puhutuinta vierasta kieltä (venäjä 3,0 %, arabia 1,9 %, dari et al. 1,9 %, vietnam 1,1 % ja somali 1,0 %) muodostavat alle puolet vieraiden kielen osuuksista.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ulkomaalaistaustaiset Tampereella: https://public.tableau.com/profile/tampereen.kaupunki#!/vizhome/UlkomaalaistaustaisetTampereella/Etusivu_1

Väestö ja väestönmuutokset: https://public.tableau.com/views/Vestjaviestnmuutokset/Etusivu?:language=en&:display_count=y&:origin=viz_share_link

2. Minkälaisia muutoksia yllä mainituissa kaupunginosissa on tapahtunut viiden eniten puhutun vieraan kielen osalta kymmenen vuoden aikana (2011-2020)?

Yllämainituista rekisteritiedoista johtuen nämä eivät ole alueittain ja kielittäin eriteltävissä, mutta koko kaupungin tasolla tilanne on seuraava viiden suurimman puhutun kielen osalta.

- Venäjän osalta koko kaupungissa määrät ovat muuttuneet 2448 puhujasta 3010 puhujaan vuosina 2011-2019
- Arabian osalta koko kaupungissa määrät ovat muuttuneet 1021 puhujasta 2183 puhujaan vuosina 2011-2019
- Persian osalta koko kaupungissa määrät ovat muuttuneet 756 puhujasta 1660 puhujaan vuosina 2011-2019
- Englannin osalta – 758 - 1210 vuosina 2011-2019
- Eestin osalta 758 – 991 vuosina 2011-2019

Johtuen eri kieliryhmien hajaantuneisuudesta vuoden 2019 tilanteessa alueittain, on oletettavaa, että myös yksittäisillä alueilla kehitys on ollut samansuuntaista kuin koko kaupungin tasolla.

Lopuksi on todettava eriytymiskehitykseen liittyen yleisesti, on vieraiden kielten puhujien määrä siinä vain yksi elementti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 6

Valtuustokysely koskien korona-rokotusten ajanvarausta - Leena Kostiainen

TRE:2074/06.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Jarkko Oksala, Eeva Torppa-Saarinen

Valmistelijan yhteystiedot

Tietohallintojohtaja Jarkko Oksala, puh. 050 558 8958, johtava
ylihammaslääkäri Eeva Torppa-Saarinen, puh. 050 516 4018, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Leena Kostiaisen valtuustokysely:

Rokotusten ajanvaraus on epäonnistunut. Neuvontapuhelin on ruuhkautunut pahasti. Myös nettiajanvarauksessa on ollut ongelmia. Se on aivan liian vaikea monille vanhuksille, jotka eivät välttämättä edes käytä verkkopankkitunnuksia.

Kaupunginvaltuustossa 14.12.2020 hyväksyttiin Kalle Kiilin ja Jouni Markkasen ym. valtuustoaloite digitalisaatiokehityksen johtamisesta Tampereen kaupungissa.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti toivomusponnen, jossa todetaan mm. näin:

"Tampere tavoittelee digitaalisten palvelujen kehityksessä asiakaslähtöisyyttä ja tehokkaita toiminnan prosesseja.

Voimakkaasti kasvavana ja kehittyvänä kaupunkina Tampere pyrkii nopealla aikataululla toteuttamaan kattavasti digitaalisia palveluita kuntalaisille. Palveluissa pyritään innovatiivisiin, nykyaikaisiin ja käyttäjäystävällisiin ratkaisuihin."

Korona-rokotusten ajanvarausjärjestelmä ei täytä mitään näistä tavoitteista.

1. Miksi nettiajanvarauksessa tarvitaan vahva tunnistautuminen? Esimerkiksi Fimlabin tai yksityisten lääkäriasemien ajanvarauksissa ei tarvita vahvaa tunnistautumista?
2. Miksi puhelinajanvaraus on ollut tukossa? Miksi vastauspuheluita ei soitettu? Onko vika ollut järjestelmässä vai työvoiman riittämättömyydestä?
3. Mitä kaupunki aikoo tehdä, jotta kuntalaiset saavat palvelun sujuvasti sekä puhelimen että netin välityksellä?

Apulaispormestari Johanna Loukaskorven vastaus Leena Kostiaisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

valtuustokyselyyn:

1. Miksi nettiajanvarauksessa tarvitaan vahva tunnistautuminen? Esimerkiksi Taysin ja yksityisten lääkäriasemien ajanvarauksissa ei tarvita vahvaa tunnistautumista?

Ajanvaraustietojen katsotaan olevan osa potilasasiakirjoja (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista 30.3.2009/298). Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (9.2.2007/159) säättää, kuinka asiakastietoja käsitellään sähköisesti. Lain 8§ säädetään tunnistamisesta, jossa todetaan, että asiakastietojen sähköisessä käsittelyssä asiakas, sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen antaja, muu asiakastietojen käsittelyn osapuoli ja näiden edustajat sekä tietotekniset laitteet tulee tunnistaa luotettavasti. Potilastietoja käsittelevien henkilöiden, palvelujen antajien, tietoteknisten laitteiden sekä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen tunnistaminen edellyttää lisäksi todentamista. Laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista (7.8.2009 /617) säädetään, että vahvan sähköisen tunnistamisen tulee aina perustua tunnistusvälineisiin, joiden avulla tunnistautuja voidaan yksiselitteisesti tunnistaa ja joita ainoastaan tunnistusvälineen oikeutettu haltija voi onnistuneesti käyttää.

Valtion hallintoviranomaisten ja virastojen, laitosten ja liikelaitosten sekä kunnallisten viranomaisten tulee tarjota lakisääteisiin palveluihin liittyvä tunnistautuminen Suomi.fi-tunnistus-palvelulla. Palvelu mahdollistaa vahvan tunnistautumisen verkossa mobiilivarmenteella, verkkopankkitunnuksilla sekä varmennekorteilla (henkilökortti, organisaatiokortti, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattikortti).

Osa palveluntarjoajista tarjoaa ajanvarauspalveluja muun muassa henkilötunnukseen, etunimeen ja sukunimeen perustuen. Henkilötunnuksen käyttämistä ei kuitenkaan suositella luotettavaksi tavaksi tunnistaa henkilö, koska:

- Henkilötunnuksen kysyminen ei ole luotettava tapa selvittää esimerkiksi puhelimesta tai internetissä asioivan henkilöllisyyttä. Henkilötunnus voi olla tiedossa myös muilla kuin asianomaisella itsellään. Henkilötunnusta ei ole tarkoitettu henkilöiden tunnistamiseen vaan yksilöimiseen. (<https://tietosuoja.fi/usein-kysyttya-henkilotunnus>)
- Rekisterinpitäjä ei saa rakentaa tunnistamiskäytäntöjään yksinomaan henkilötunnuksen ja nimen kysymisen varaan. Henkilötunnusta saa kuitenkin kysyä yhtenä tietona muiden joukossa, kun henkilö soittaa esimerkiksi yrityksen asiakaspalveluun, terveydenhuollon toimintayksikköön tai viranomaiselle. (<https://tietosuoja.fi/usein-kysyttya-henkilotunnus>)
- Vastaamon tapaus on pakottanut ottamaan tarkasteltavaksi käytäntöjä, joissa palveluita käytetään ilman vahvaa tunnistamista. Digi- ja väestötietovirasto (DVV) antaa vahvan suosituksen, että

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

kaikissa verkkopalveluissa tulisi käyttää henkilöllisyyden varmistamisen hyviä käytäntöjä eli vahvaa tunnistautumista joko pankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Näin toimimalla voidaan huonontaa identiteettivarkauksien onnistumisen mahdollisuuksia. (<https://dvv.fi/-/digi-ja-vaestotietoviraston-vahva-suositus-vahvan-tunnistamisen-palveluiden-kayttamiselle>)

Pääsääntöisesti kaikki kunnat ja kuntayhtymät käyttävät koronarokotuksiin liittyvässä ajanvarauksessaan vahvaa tunnistamista. Tiedossa ei ole yhtään toimijaa, joka toimisi toisin.

OmaTays, joka on Taysin sähköinen asiointipalvelu, käyttää vahvaa tunnistamista. Fimlab ei käytä tällä hetkellä ajanvarauspalvelussaan vahvaa tunnistamista. He ovat kuitenkin siirtymässä vahvan tunnistamisen menetelmään viimeistään vuoden sisällä. Rajoittavana tekijänä on ollut ajanvarausjärjestelmä, joka ei ole tukenut vahvaa tunnistamista. HUS laajensi vastaavaa ajanvarausjärjestelmää koronarokotuksiin, ottamalla vahvan tunnistuksen käyttöön koko toimialueellaan. Yksityisillä lääkäriasemilla tilanne vaihtelee. Terveystalo siirtyi 6.2.2020 ja Oral 15.12.2020 vahvaan tunnistamiseen ajanvarauksessa.

STM ja THL ovat antaneet rokotusjärjestyksen ja ohjeet siihen, missä järjestyksessä eri ryhmien rokotukset tulee toteuttaa. Jotta rokotukset etenisivät esitetyllä tavalla, on rokotettava voitava tunnistaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Sähköisesti rokotusajan voi varata Ratinan rokotusyksikköön sekä terveysasemille. Edellä mainittuihin lakipykäliin ja vahvoihin suosituksiin perustuen, käytämme vahvaa tunnistamista. Lisäksi vahvan tunnistautumisen avulla varmennamme henkilön iän ja asuinpaikan rokotuksen saamista varten.

Pelkän henkilötunnuksen käyttäminen sisältäisi useita riskejä. Ilman vahvaa tunnistautumista toisen henkilötietojen väärinkäyttö rokotusajan varaamiseksi sekä tahallinen virhetietojen syöttäminen ajanvarauspalvelun hidastamiseksi tai halvaannuttamiseksi olisi helpompaa. Vahvan tunnistautumisen puuttuminen voisi lisätä tietojen kalasteluyrityksiä, mikä johtaisi pahimmillaan henkilötunnuksen ja muiden henkilötietojen joutumisen vääriin käsiin. Olisi mahdollista, että tamperelaisia lähestyttäisiin viesteillä, joissa asukasta kehoitettaisiin kirjautumaan henkilötunnuksellaan rokotusajanvaraukseen. Viestissä olevaa linkkiä klikkaamalla avautuisivat verkkosivut, jotka näyttäisivät kaupungin sivuilta. Pahimmillaan kyseessä olisi henkilötietoja kalasteleva taho, joka aikoo käyttää annettuja tietoja rikolliseen tarkoitukseen.

Tampereen kaupunki on ottanut lyhyessä ajassa käyttöönsä kaksi sähköistä ajanvarausjärjestelmää koronarokotuksia varten. Ratinan rokotusyksikön ajanvarauksissa hyödynnetään Palveluohjain-palvelua, kun taas terveysasemille tehtävissä ajanvarauksissa Pegasos-potilastietojärjestelmään integroitua sähköisiä terveyspalveluita. Palveluohjain on nykyaikainen ja helppokäyttöinen palvelu. Vaikka

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pegasoksen sähköiset terveystalvet on teknisenä ratkaisuna vanhempi, on sen käyttö suhteellisen yksinkertaista. Sähköisten ratkaisujen käyttöönnotot ovat valtuustokyselyssä mainitun toivomusponnen hengen mukaisia ja edistävät Tampereen strategian tavoitetta siitä, että kaikki kuntalaiset voisivat käyttää ensisijaisesti digitaalisia palveluja. Palvelujen käytön helpottamiseksi Tampereen kaupunki liittää ajanvaraussivun yhteyteen ohjeet ajanvarauksen tekemisestä molemmissa ratkaisuisissa.

On valitettavaa, että erityisesti ikääntyneille käyttäjille vahva tunnistaminen aiheuttaa hankaluuksia. Pankkitunnusten lisäksi vahvassa tunnistautumisessa on mahdollista käyttää varmennekorttia tai mobiilivarmennetta. Rokotusaika on mahdollista varata myös puhelimitse.

2. Miksi puhelinajanvaraus on ollut tukossa? Miksi vastauspuheluita ei soitettu? Onko vika ollut järjestelmässä vai työvoiman riittämättömyydestä?

Koronarokotusten puhelinpalvelu järjestetään pääasiassa osana terveystalvetjen neuvonnan (03 5657 0023) toimintaa.

Terveystalvetjen neuvontaan soittaessaan kuntalainen valitsee, haluaako hän puhelun yhdistyvän terveystalvetjen neuvontaan, koronainfoon vai koronarokotuspalveluun. Palvelu on jaettu tällä hetkellä kolmeen osaan, jotta välitön yhteydenaanti ja hoidon tarpeen arvio taataan kuntalaisille. Puhelinpalvelu on avoinna joka päivä kello 7–22.

Koronarokotuspalvelussa asiakas voi varata ajan rokotukseen tai kysyä koronarokotusta tai koronarokotetta koskevista asioista. Palvelun luonne vaatii, että henkilökunta koostuu terveydenhuollon ammattihenkilöistä. Kuntalaiset ovat voineet olla myös yhteydessä suoraan omiin terveystalvetmiinsä, mutta asemien välittömän yhteydenaannin ja hoidon tarpeen arvioinnin takaamiseksi kuntalaisia on kuitenkin ohjattu soittamaan koronarokotusten puhelinajanvarauksen osalta terveystalvetjen neuvontaan.

Terveystalvetjen neuvonnan sairaanhoitajien ydintehtävä on arvioida soittajan hoidon tarve, antaa hoito-ohjeita ja tarvittaessa ohjata soittaja kulloinkin kyseeseen tulevaan hoitopaikkaan. Lisäksi sama henkilöstö huolehtii ympärivuorokautisen päivystysavun 116 117 tuottamisesta terveystalvetjen neuvonnan aukioloaikana. Alkuvuoden 2021 äkillisten poissaolojen vuoksi terveystalvetjen neuvonnan ydintehtäviä on jouduttu priorisoimaan. Normaalisti terveystalvetjen neuvonnan aamuvuorossa tavoitteena on, että paikalla on yhdeksän työntekijää. Nyt pitkistä ja päällekkäisistä poissaoloista johtuen työntekijöitä on ollut pahimmassa tapauksessa paikalla vain puolet, mikä on selkeästi vaikuttanut puhelinpalvelun ruuhkautumiseen. Koronarokotusten puhelinpalveluun on rekrytoitu lisää henkilökuntaa vuoden 2021 alusta lähtien ja poissaolojen sattuessa on mahdollisuuksien mukaan hyödynnetty sijaisia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Henkilöstön poissaolojen rinnalla rokotusten käynnistyminen on aiheuttanut ennakoimattoman suuren palvelukysynnän (kuva 1, liitteessä).

Kuvasta 1 käy ilmi, että 75–79-vuotiaiden koronarokotusten puhelinajanvarauksen avauduttua 10.3. mikään henkilöstömäärä ei olisi ollut riittävä vastaamaan oikea-aikaisesti kaikkiin saapuneisiin puheluihin. Puheluita kyseiseen palveluun soitettiin yli 26 000 kappaletta ja eri soittajia oli yli 3500. Puhelinjärjestelmän takaisinsoitto-ominaisuutta ei myöskään olisi ollut viisasta ottaa laajasti käyttöön, koska tuhansien eri soittajien kontaktointi saman päivän aikana ei olisi ollut mahdollista. Suurin kysyntä rauhoittui nopeasti, kun jo seuraavana päivänä 11.3. puheluita soitettiin samaan numeroon yli 7400 kappaletta ja 12.3. puheluita kertyi enää hiukan alle 1700 kappaletta. Palvelun ruuhkautumisesta huolimatta sunnuntaihin 14.3. mennessä jo noin viidennes soittajista oli saanut vähintään kerran yhteyden palveluun.

Teknisesti puhelinajavarauksjärjestelmä ei aseta rajoitteita toiminnalle. Puhelinoperaattorin palvelussa on valitettavasti ollut ajoittaisia toimintahäiriöitä.

3. Mitä kaupunki aikoo tehdä, jotta kuntalaiset saavat palvelun sujuvasti sekä puhelimen että netin välityksellä?

Tampereen kaupunki pyrkii ulkoisella viestinnällään ja tiedottamisellaan hallitsemaan palveluihin kohdistuvia yhteydenottoja esimerkiksi lisäämällä kuntalaisten tietoa rokotuksista. Ydinviesti on, että kaikki halukkaat tulevat saamaan rokotuksen. Valitettavasti rokotteiden saatavuus varmistuu tällä hetkellä vain viikko kerrallaan. Tästä johtuen emme tee laajamittaisesti ajanvarauksia vielä vahvistamattomien rokoteerien osalta.

Yhteydensaannin parantamiseksi henkilöstöä on rekrytoitu rokotusajanvaraukseen ja purkamaan kertyneitä takaisinsoittoja. Korona-ajanvarauksen puhelinpalvelussa toimiminen vaatii terveydenhuollon ammattihenkilön koulutuksen turvallisen ja laadukkaan prosessin takaamiseksi. Tavoitteena on rekrytoida ensisijaisesti lähihoitajia. Vuoden alusta lähtien palveluun on rekrytoitu 10 uutta työntekijää, mikä tarkoittaa kolmanneksen lisäystä terveystieteiden neuvonnan henkilöstöön. Lisäksi lääketieteen opiskelijoita rekrytoidaan puhelinajanvaraukseen, neuvontaan ja koronajäljitystyöhön. Yllättäviin kysyntähuippuihin varaudutaan ylimääräisellä työntekijäresurssilla, joka on tarvittaessa kutsuttavissa töihin saman päivän aikana.

Takaisinsoittopalvelun käyttöönotto on teknisesti mahdollista. Pyrimme pitämään takaisinsoiton käytössä. Koska takaisinsoittojen toteutumista varten tulee olla käytettävissä riittävä määrä henkilökuntaa, takaisinsoitto saatetaan joutua kytkemään pois päältä, mikäli palvelulupausta ei pystytä lunastamaan. Pyrimme myös jatkossa kertomaan puhelintiedotteissa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

rokoteaikojen ajantasaisesta saatavuudesta. Tällä tavalla ennakoimme ajankohtia, jolloin aikoja ei kuitenkaan olisi varattavissa rokotteiden saatavuudesta johtuen.

Tampereen kaupunki pyrkii porrastamaan ikäryhmät, joille rokotusajanvaraus avataan. Seuraava rokotettava ikäryhmä, 70–74-vuotiaat, käsittää noin 13 000 kuntalaista. Ajanvaraus tälle uudelle ryhmälle avataan syntymävuosittain. Luonnollisesti myös uutta ikäryhmää vanhemmille ikäryhmille tarjotaan edelleen ajanvarauksia. Rokotteita on seuraavassa rokotetoimituksessa saapumassa vain noin 3000 kappaletta. Pyrimme vaikuttamaan siihen, että Tampere saa osansa Pirkanmaan sairaanhoitopiirille allokoituista rokotteista. Huhtikuun puolivälissä 2021 rokotteita on luvassa noin 4500 kappaletta viikossa. Rokotteiden saatavuudesta johtuen emme pysty välittömästi tarjoamaan rokotteita kaikille halukkaille. Yksikään kuntalainen ei kuitenkaan tule jäämään ilman rokotetta vasten tahtaan.

Puhelinpalvelun kuormituksen vähentämiseksi pyrimme ohjaamaan asiakkaita sähköisen ajanvarauksen käyttämiseen. Verkkoajanvarauksessa rokotusaikojen loppuminen käy molemmissa palveluissa ilmi välittömästi palveluun kirjautumisen jälkeen. Pidämme tiedot rokotusaikojen saatavuudesta esillä verkkosivuillamme ja pyrimme lisäämään niiden näkyvyyttä myös muissa medioissa.

Puhelinajanvarauksen tiedottamista pyrimme parantamaan lisäämällä palveluun puhelintiedotteita, jotka kertovat kulloinkin vallitsevasta tilanteesta. Porrastamme seuraavan ikäryhmän eli 70-74 vuotiaiden (1951–1947 syntyneiden) ajanvarausten aloituksen niin, että ennakoituun kysyntään voidaan paremmin vastata.

Liitteet

1 Vastaus Leena Kostiaisen valtuustokyselyyn

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 7

Valtuustokysely koskien Näsijärven vesitäyttöä - Erkki Axen, Lassi Kaleva ja Aarne Raevaara

TRE:2075/10.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Ekholm, Mikko Nurminen, Milko Tietäväinen, Reijo Väliharju

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm, puh. 0400 205 044, johtaja Mikko Nurminen, puh. 040 801 2665, rakennuttamisjohtaja Milko Tietäväinen, puh. 040 506 8600, etunimi.sukunimi@tampere.fi, hankekehitysjohtaja Reijo Väliharju, puh. 050 388 0901, etunimi.sukunimi@hiedanranta.fi

Kokouskäsitely

Erkki Axenin, Lassi Kalevan ja Aarne Raevaaran valtuustokysely siirrettiin seuraavalle kaupunginvaltuuston kyselytunnille.

Perustelut

Erkki Axenin, Lassi Kalevan ja Aarne Raevaaran valtuustokysely:

Raimo Lähteenmäki on tietojemme mukaan tehnyt Tampereen Teknilliseen korkeakouluun opinnäytetyön Lielahden vesistönsosan epäpuhtauksista ja jätteistä 1970-luvulla.

- Tietääkö Tampereen kaupunki kyseisen tutkimuksen olemassaolosta?
- Pitääkö tieto veteen upotetuista jätetyynyreistä paikkansa?
- Minkälaisiin toimenpiteisiin Tampereen kaupunki aikoo ryhtyä alueella vallitsevien riskien suhteen?
- Aikooko Tampereen kaupunki lopettaa suunnitelmat Näsijärven vesistötyölle ns. Näsisaaren osalta vesistöille ja pohjavedelle aiheutuvan mahdollisen riskin johdosta?
- Onko raitiotien kakkososa mahdollista toteuttaa ilman Näsisaarta ja Näsijärven vesistötyttöä?

Apulaispormestari Aleks Jäntin vastaus Erkki Axenin, Lassi Kalevan ja Aarne Raevaaran valtuustokyselyyn:

Tietääkö Tampereen kaupunki kyseisen tutkimuksen olemassaolosta?

Tampereen kaupunki on selvittänyt suunnitellun täyttöalueen historiaa, alueelta tehtyjä selvityksiä ja aikalaiskertomuksia. TTKK:n, nykyisen Tampereen Yliopiston opinnäytetyöarkistossa ei ole tietoa kyseistä opinnäytetyöstä, eikä kaupunki ole tietoinen kyseisen tutkimuksen olemassa olost. Tampereen yliopistolta lopputyötä on haettu mm. yliopiston kirjaston Andor-tietokannasta ja asiaa on tiedusteltu henkilökunnalta.

Pitääkö tieto veteen upotetuista jätetyynyreistä paikkansa?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Alueen historiaa ja toimintaa tuntevien henkilöiden kanssa käydyistä keskusteluista voi päätellä, että tehdasalueella on käsitelty ympäristölle haitallisia kemikaaleja ja prosessituotteita, jotka ovat päätyneet alueen maaperään. Kertomuksista voi myös päätellä, että tehdasalueen pohjoisosaan sijoittuvan vanhan kaatopaikan alueelle ja sen läheisyydessä olevien putkien kautta on mahdollisesti johdettu jätevesiä mahdollisesti myös vesistöön. Kaatopaikka, joka on siis suljettu, on vuodelta 1946 ilmakuvan perusteella ollut alun perin Näsijärven lahden pohjukkaa, eli vesialuetta. Vesialueelle sijoituttuvan vanhan kaatopaikan kerroksissa on syytä epäillä olevan myös mainittuja jätetyynyreitä. Tietoa veteen upotetuista tynnyreistä ei voida käytössä olevien tietojen perusteella vahvistaa alueen eteläosassa, jonne on suunniteltu mm. täyttöä (Näsisaari).

Tehdyt tutkimukset

Hiedanrannan vesistötäytön suunnittelutyön ja lupaprosessien yhteydessä on tehty mm. seuraavia tutkimuksia:

- Arkeologinen vedenalaisinventointi, Hiedanrannan kaavamuutoshanke
 - o Viistokaikuluotaus 12.8.2015, sukellukset ja tarkennusluotaukset 17.9.2015
 - o Raportti: Arkeologinen vedenalaisinventointi (Pintafilmi Oy, 21.9.2015)
- Näsijärvi -hylyn arkeologinen vedenalaisinventointi
 - o Arkeologinen koekaivaus ja iän määrittäminen, Hylky Näsijärvi 2137
- Sedimenttitutkimukset vesialueella vuosina 2009, 2015 ja 2018
 - o Raportti: Sedimenttitutkimusraportti, Hiedanranta (1/2016, täydennetty 18.3.2019)
- Viistokaikuluotaus 2020
 - o Uppopuiden poistourakan yhteydessä tehty luotaus ennen töiden aloittamista
- Pohjatutkimukset, sis. maaperänäytteet

Johtopäätökset tutkimustuloksista ja selvityksistä

Vuonna 2015 tehdyssä hankealueen kattavassa arkeologisessa vedenalaisinventoinnissa havaittiin järven pohjassa olevien uppopuiden lisäksi tukinuittoon liittyviä rakenteita, kuten diktaaleja ja laiturirakenteita sekä hinaajan hylky. Vedenalaisinventoinnin yhteydessä tehtiin koko täyttöalueelle ulottuva viistokaikuluotaus sekä sukelluksia.

Suunnitellulla vesistötäyttöalueella tehdyissä viistokaikuluotauksissa ja arkeologisissa vedenalaisinventoinneissa näkyi esimerkiksi vanhat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

yksittäiset pohjaan uponneet massapuut, mutta tutkimuksissa ei ole havaittu veteen upotettuja tynnyreitä tai muita vesistön laatua mahdollisesti heikentäviä epäpuhtauksia.

Minkälaisiin toimenpiteisiin Tampereen kaupunki aikoo ryhtyä alueella vallitsevien riskien suhteen?

Alueella tehtyjen sedimenttitutkimusten perusteella, sedimentin laatu tai sen sisältämät haitta-ainepitoisuudet eivät aiheuta normaalista vesirakentamisesta poikkeavia toimenpiteitä. Sedimentin haitta-ainepitoisuuksissa ei ole havaittu viitteitä siitä, että vesistötyön rakentaminen aiheuttaisi riskiä vesistölle tai pohjavedelle.

Suunnittelualueella on tehty pohjatutkimuksia useassa eri vaiheessa. Pohjatutkimuksissa ei ole havaittu pilaantuneisuutta järven pohjan sedimentissä tai syvemmillä olevissa maakerroksissa.

Uppopuita poistettaessa täyttöalueen pohja käydään läpi ja alueelta poistetaan järven pohjassa olevat uppopuut sekä muut rakentamista haittaavat vedenalaiskohteet. Käynnissä olevan urakan yhteydessä ei ole havaittu esimerkiksi jätetyynyreitä tai muita veden laatua mahdollisesti heikentäviä epäpuhtauksia. Myöskään työnaikaisessa vesistötarkkailussa ei ole havaittu normaalista rakentamisesta poikkeavia haitta-ainepitoisuuksia.

Jatkotoimenpiteet

Uppopuiden poistotyön yhteydessä alueella tehdään säännöllisesti luotauksia ja sukelluksia. Ennen täyttötöiden aloittamista varmistutaan, ettei täyttöalueelle jää uppopuita tai muita esineitä, jotka voisivat haitata täytön rakentamista tai aiheuttaa pilaantumisriskiä vesistölle tai pohjavedelle.

Vesistötarkkailua tehdään säännöllisesti Pirkanmaan ELY-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti kaikkien työvaiheiden aikana.

Aikooko Tampereen kaupunki lopettaa suunnitelmat Näsijärven vesistötyölle ns. Näsisaaren osalta vesistölle ja pohjavedelle aiheutuvan mahdollisen riskin johdosta?

Tampereen kaupungilla ei ole mitään tarvetta lopettaa suunnitelmia vesistötyölle. Näsisaarelle on myönnetty vesilain mukainen rakennuslupa, joka ei ole vielä saanut lainvoimaa. Hankkeen aiheuttama riski pohjaveden pilaantumiselle on merkityksetön, mille on useita perusteita. Täyttöalueella ei ole tutkimuksissa havaittu pohjaveden kannalta haitallisia aineksia. Veden laatua seurataan tarkkailuohjelman mukaisesti. Alueen pohja tutkitaan vielä visuaalisesti tukkien poiston jälkeen ennen täyttämistä ja täyttöalueella järven pohjamaa on erittäin heikosti vettä läpäisevää.

Onko raitiotien kakkososa mahdollista toteuttaa ilman Näsisaarta ja Näsijärven vesistötyötä?

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Raitiotien 2 osa on teknisesti mahdollista toteuttaa ilman Näsisaarta ja Näsijärven vesistöä. Raitiotien yleissuunnitelman mukainen ratkaisu Vaitinaron kohdalla ei ole maankäyttöratkaisultaan niin hyvä kuin suunniteltu saarivaihtoehto ja on valtatie 12 liittymän parantamissuunnitelmien vuoksi erittäin vaikea ja kallis toteuttaa. Ideana ehdotettu siltaratkaisu vesistön yli on kustannuksiltaan erittäin kallis ja ei tue maankäyttöä niin hyvin kuin suunniteltu ratkaisu.

Liitteet

- 1 Ote vesilain mukaisesta hakemussuunnitelmasta
- 2 Viistokaiku 2020, uppouiden poistoalue